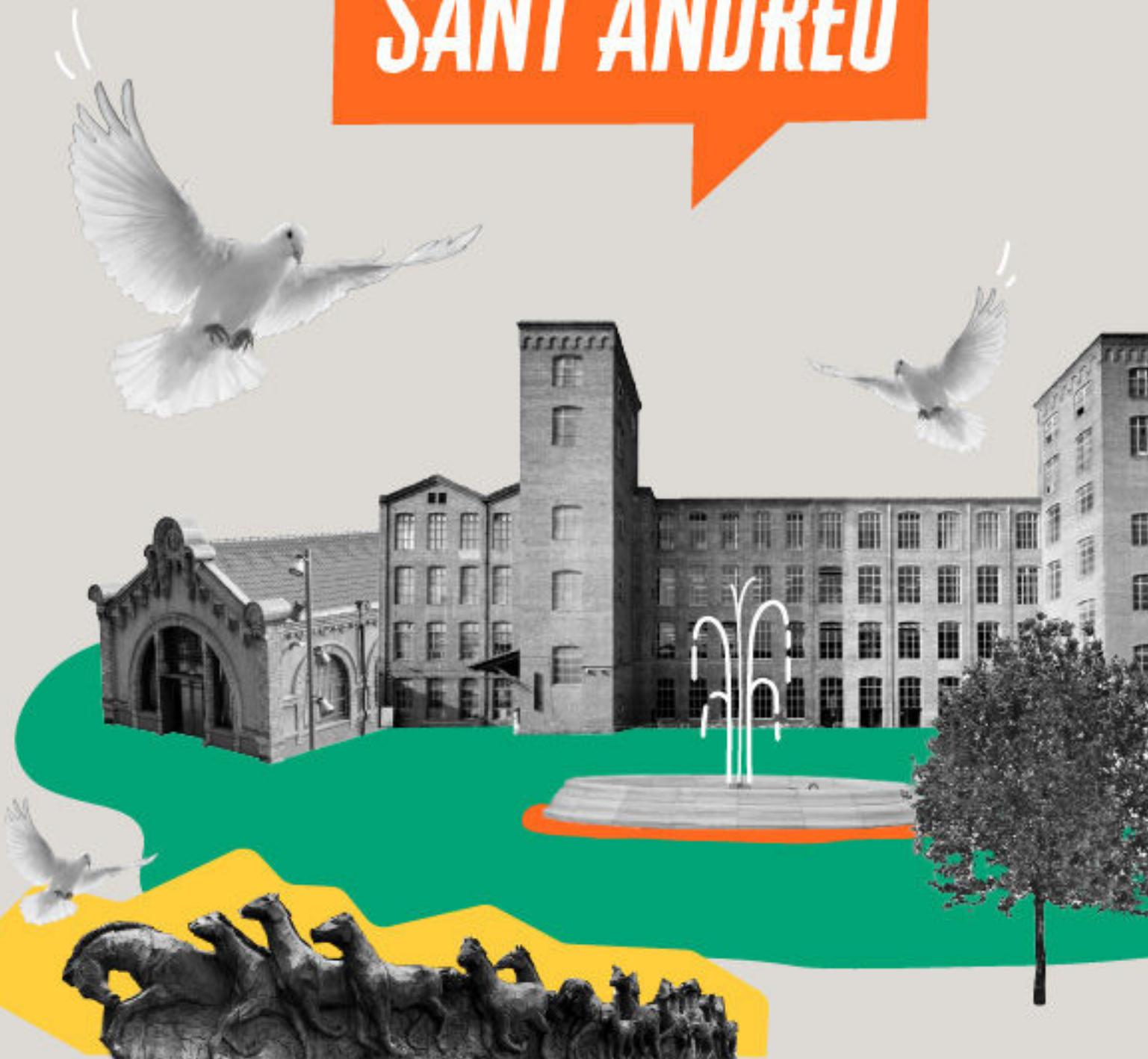

ABRIL 2023

**INFORME ESTAT DE
L'ASSOCIACIONISME JUVENIL**

**DISTRICTE DE
SANT ANDREU**

INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de **les circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona.

Entenem associacions juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori.**

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquells col·lectius que, complint els criteris anteriors, es disposen a participar dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, els col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos; **espais dignes, espai públic i comunitat.**

Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Els 3 eixos:

Espais dignes

Espai públic

Comunitat

COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

14,98%

joves de 15 a 29 anys.¹

Interculturalitat i arrelament

24,11%

joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera.²

Educació

27,5%

Estudis universitaris³

63,0%

Estudis postobligatoris³

* 46,6% d'alumnat d'ESO i el 25,1% d'alumnat de Batxillerat estudia en centres públics. Al conjunt de Barcelona són el 38,2% i el 36,4% respectivament.⁴

Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys.⁵

9.707,6€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys.⁵

20.540,5€

Habitatge i emancipació

805,1€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer

* Al conjunt de la ciutat 1.009,4€.⁶

Renda mitjana del territori

18.187€

renda bruta mitjana anual per persona

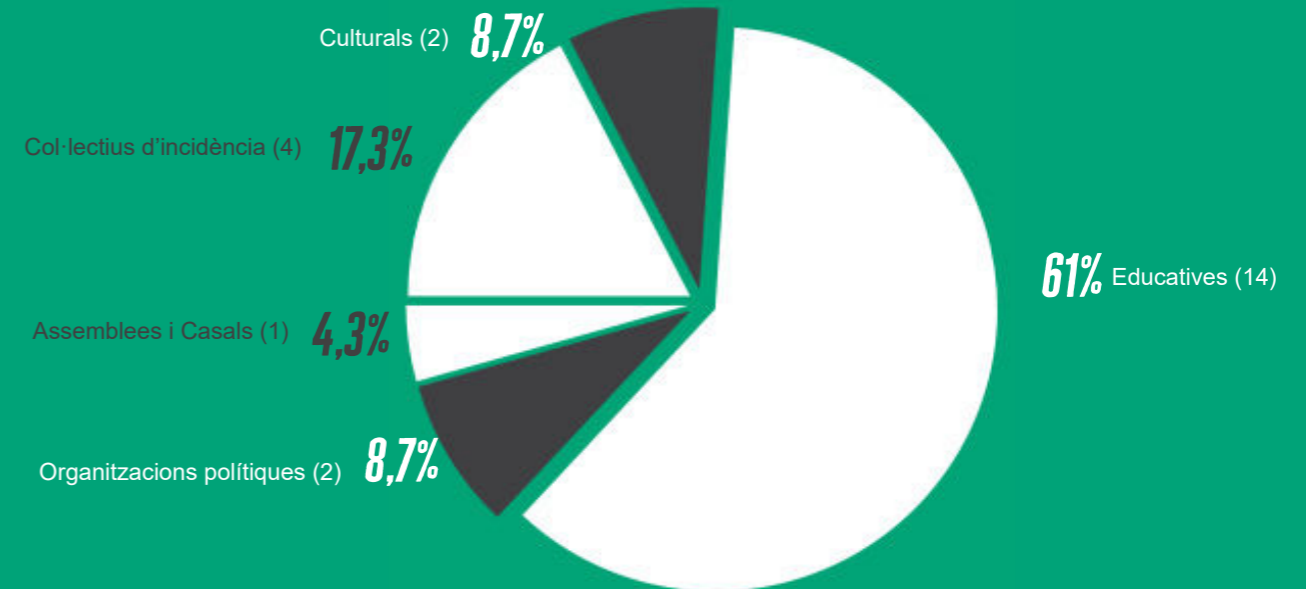
* És un 15,07% inferior a la mitjana de Barcelona.⁷

* 1 Dades padró municipal, gener 2022
2 Dades padró municipal, gener 2022
3 Dades padró municipal, gener 2021

4 Consorci d'Educació. Memòria 2020-2021. Són les dades més actualitzades.
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'explotació de la MCVL, 2018
6 Generalitat de Catalunya. Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, a partir de fiances de lloguer de l'INCASÒL, 3r trimestre 2022
7 Atlas de distribución de renta de los hogares. Instituto Nacional de Estadística, 2022

COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte de Sant Andreu hi ha un total de 34 entitats juvenils, de les quals 23 són associacions juvenils autogestionades i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 23 associacions juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:

Finalment, han participat en aquest informe 11 entitats juvenils: Esplai La Tortuga, AEIG Gregal, AEIG Flor de Neu, Centre Juvenil Sant Andreu, AEIG Pau Casals, AE Jaume I, AEIG Sant Pius Xè, Esplai La Sagrera, La Sagrera Alternativa, Maletas Viejas, i Vaya Tela Trinitat.

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?

Temàtica

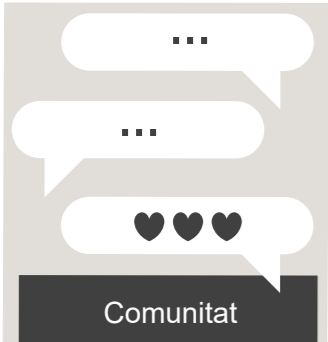
Indicadors

Espai digne

Espai públic

Comunitat

1	Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte
2	Condicions de l'espai
3	Estabilitat/continuitat de l'espai
4	Ús de l'espai públic en activitats ordinàries
5	Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme la normativa
6	Obtenció de materials per esdeveniments extraordinaris a la via pública
7	Horaris dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
8	Localització dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
9	Relació amb el veïnat
10	Relació amb altres entitats del territori i espais comunitaris
11	Participació de l'entitat en espais promoguts des de districte

	Esplai La Tortuga	AEiG Gregal	AEiG Flor de Neu	Centre Juvenil Sant Andreu	AEiG Pau Casals	AE Jaume I	AEiG Sant Pius Xè	Esplai La Sagrera	La Sagrera Alternativa	Maletas Viejas	Vaya Tela Trinitat
1	Red	Yellow	Green	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Red	Red	Yellow
2	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Grey	Red
3	Red	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Green	Green	Grey	Yellow
4	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
5	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Grey	Grey	Yellow	Green
6	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Grey	Grey	Grey	Green
7	Grey	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Grey	Grey	Grey	Yellow
8	Grey	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Grey	Grey	Grey	Yellow
9	Green	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Grey	Green	Grey	Green
10	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Green
11	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Grey	Grey	Yellow	Green

Llegenda

- Green: L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte
 - Yellow: L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat
 - Red: L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar el projecte
- Green: Les condicions físiques són adequades
 - Yellow: Les condicions físiques limiten el correcte desenvolupament de l'entitat (dimensions inadequades, desperfectes, el tipus d'espai no respon a la finalitat del projecte)
 - Red: Les condicions físiques són inadequades (grans desperfectes o impossibilitat de desenvolupar-hi activitat)
- Green: Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys)
 - Yellow: Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni)
 - Red: Pèrdua imminent de l'espai
- Green: L'espai públic permet desenvolupar el projecte
 - Yellow: L'espai públic limita el desenvolupament del projecte
 - Red: L'espai públic o l'ús d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte
- Green: S'han obtingut més del 50% dels permisos sol·licitats
 - Yellow: S'han obtingut menys del 50% dels permisos sol·licitats
 - Red: No s'han obtingut els permisos sol·licitats
- Green: S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en més del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - Yellow: S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en menys del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - Red: No s'han facilitat els materials requerits ni s'han ofert alternatives en els materials que no pot oferir districte
- Green: S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Yellow: S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Red: No s'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte
- Green: S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Yellow: S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats realitzades
 - Red: No s'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte
- Green: L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - Yellow: L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - Red: L'entitat desenvolupa el projecte amb dificultats per l'existència d'un conflicte manifest amb el veïnat.
- Green: La relació amb les altres entitats permet que es faciliti una coordinació entre entitats quan es necessita o l'entitat participa activament d'una xarxa comunitària
 - Yellow: La relació amb altres entitats dificulta poder articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
 - Red: La relació amb altres entitats no permet articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
- Green: L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i hi participa
 - Yellow: L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents, però no hi participa
 - Red: L'entitat no està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i, per tant, no hi participa

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

1 Millorar l'accessibilitat del districte i establir-hi canals de comunicació regulars

Les entitats juvenils sovint es troben amb dificultats i entrebancs per desenvolupar els seus projectes en el seu dia a dia. A l'hora de gestionar-los, troben a faltar més suport per part de l'Administració en la cerca de solucions i la facilitació de la informació i recursos. Demanen establir canals de comunicació més regulars i accessibles i rebre suport per abordar les diverses problemàtiques.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD+ 2020-2023](#): 1.5.1. Promocionar i facilitar l'autoorganització juvenil en la programació d'activitats: Desenvolupar una línia de suport a les activitats organitzades pels joves que doni resposta a les seves inquietuds i demandes; 4.3.2. Programa de suport a la participació i l'associacionisme als barris: Donar suport al teixit associatiu perquè pugui afrontar els seus reptes i necessitats de futur en matèria de comunicació, enfortiment de les estructures, etcètera. Definir un programa específic de suport per a les entitats que vulguin desenvolupar programes de gestió civico comunitària d'equipaments. Promoure el treball en xarxa i el coneixement mutu i les sinergies entre les entitats.
- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Donar suport a l'associacionisme juvenil.

2 Habilitar els locals de l'associacionisme educatiu

Hi ha entitats de lleure que es troben que els seus espais no donen resposta a les seves necessitats o bé, estan deteriorats i necessiten manteniment i reformes. Disposar d'espais en condicions dignes és clau per tal que l'associacionisme educatiu pugui desenvolupar els seus projectes educatius i comunitaris. Demanen que des de districte s'assumeixin aquests arranjaments en cas de locals de titularitat pública o bé, que es faciliti finançament i/o suport en la interlocució amb la propietat en casos de locals de titularitat privada.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat](#). Facilitar l'ús dels equipaments municipals; Oferir una resposta eficaç i coordinada que eviti o disminueixi l'impacte negatiu derivat de la pèrdua de local. Adequar i arranjar els locals de titularitat privada per tal que les entitats puguin desenvolupar la seva tasca educativa en condicions òptimes.

3 Establir un espai de joves autogestionat al barri de La Sagrera

Des de La Sagrera Alternativa amb el suport d'altres entitats juvenils del barri, demanen un espai autogestionat per a les persones joves del barri. Si bé és cert que a La Sagrera existeix l'Espai Jove Garcilaso, aquest no és gestionat per a les entitats joves, sinó per una empresa externa. Els espais autogestionats tenen un alt valor comunitari i promouen la implicació de les joves en l'espai i el seu entorn, afavorint que siguin un espai de trobada juvenil i que permeti desenvolupar adequadament els projectes associatius.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 4 - reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils, els casals de joves

4 Tenir en compte a l'associacionisme juvenil en el disseny del nou espai per a joves de les Casernes de Sant Andreu

Des de l'associacionisme juvenil demanen que se'l tingui en compte en la creació del nou espai per a joves de les Casernes de Sant Andreu. Davant la falta d'espais per a les entitats en el territori, aquest nou espai pot esdevenir un espai clau a l'hora de donar-hi resposta i esdevenir un lloc de referència per algunes d'elles.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD+ 2020-2023](#): 1.5.6. Pla d'equipaments juvenils: Revisar el Pla d'equipaments juvenils de Sant Andreu, amb la col·laboració del moviment associatiu juvenil. Avaluar el grau de compliment i les propostes per definir les prioritats de futur; 1.5.7. Construir un casal de joves a les Casernes de Sant Andreu: Construir un casal per a joves als terrenys de les Casernes de Sant Andreu. Obrir un procés de participació amb els joves per definir el pla funcional del casal.
- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Donar cabuda a diferents realitats juvenils i als diferents nivells de participació dels i les joves en els serveis i equipaments. Dotar d'espais de qualitat les entitats. Fomentar el codisseny i la cogestió d'espais públics i equipaments amb la participació dels i les joves.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Espai Jove Jaume Oller. Termini previst: 2021.

5 Facilitar l'accés a espais a les entitats juvenils de Trinitat Vella

Al barri de la Trinitat Vella estan sorgint noves associacions en un barri que ja es caracteritza per tenir molt dinamisme associatiu. Aquesta és una important riquesa per generar projectes comunitaris, però les noves associacions noten com és difícil introduir-se en les dinàmiques de l'associacionisme ja establert. Concretament, les entitats juvenils del barri no disposen d'espais propis on poder desenvolupar els seus projectes juvenils i comunitaris, fet que els hi dificulta la seva tasca i el seu reconeixement al barri.

Van participar en el procés participatiu per definir els usos l'equipament Porta Trinitat que semblava que seria un hotel d'entitat, però al final va acabar esdevenint el Centre de Vida Comunitària de Trinitat Vella, el qual seguia sense donar resposta a les seves necessitats. Actualment, l'equipament està tancat al públic i tornen a no tenir espai on trobar-se. Demanen que se'ls hi ofereixin solucions immediates a la seva falta d'espai i que se les tingui en compte per la definició del nou equipament planificat a l'antiga presó.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Donar suport a l'associacionisme juvenil; Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.

QUÈ DEMANAVEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS EL 2022?

- 1 Facilitar l'accés a espais a les entitats juvenils de Trinitat Vella
- 2 Habilitar els locals de l'associacionisme educatiu
- 3 Dissenyar i millorar el manteniment de l'espai públic per tal que afavoreixi la trobada i el joc del veïnat i l'associacionisme
- 4 Donar suport als projectes juvenils autogestionats i establir-hi canals de comunicació regulars
- 5 Donar suport a inclusió dels infants amb diversitat funcional a les entitats de lleure

QUINS COMPROMISOS VA ADQUIRIR REGIDORIA I EN QUIN ESTAT ES TROBEN?

- Facilitar l'ús del Centre de Vida Comunitària per part de les entitats juvenils
- Identificar els espais disponibles al barri per usar com a emmagatzematge de les entitats juvenils.
- Acompanyar l'Esplai La Tortuga en la interlocució amb l'I/E Rec Comtal.
- Indagar en la cabuda d'altres equipaments en el plantejament de remodelació de l'antiga presó de Trinitat Nova
- Visitar el local de l'AEiG Flor de Neu per identificar les necessitats de manteniment.
- Reunir-se amb l'AEiG Gregal per establir l'abordatge de la necessitat de reformes del local.
- Habilitar més ombres i punts d'aigua a Trinitat Vella per afavorir l'ús de l'espai públic per part de l'associacionisme educatiu.
- Establir un contacte previ entre entitats i tècnica de joventut a l'hora de demanar llicències per esdeveniments.
- Donar a conèixer l'associacionisme educatiu dins del Programa Fem Lleure.

- S'ha complert el compromís
- No s'han realitzat accions
- S'ha començat a treballar
- No avaluable

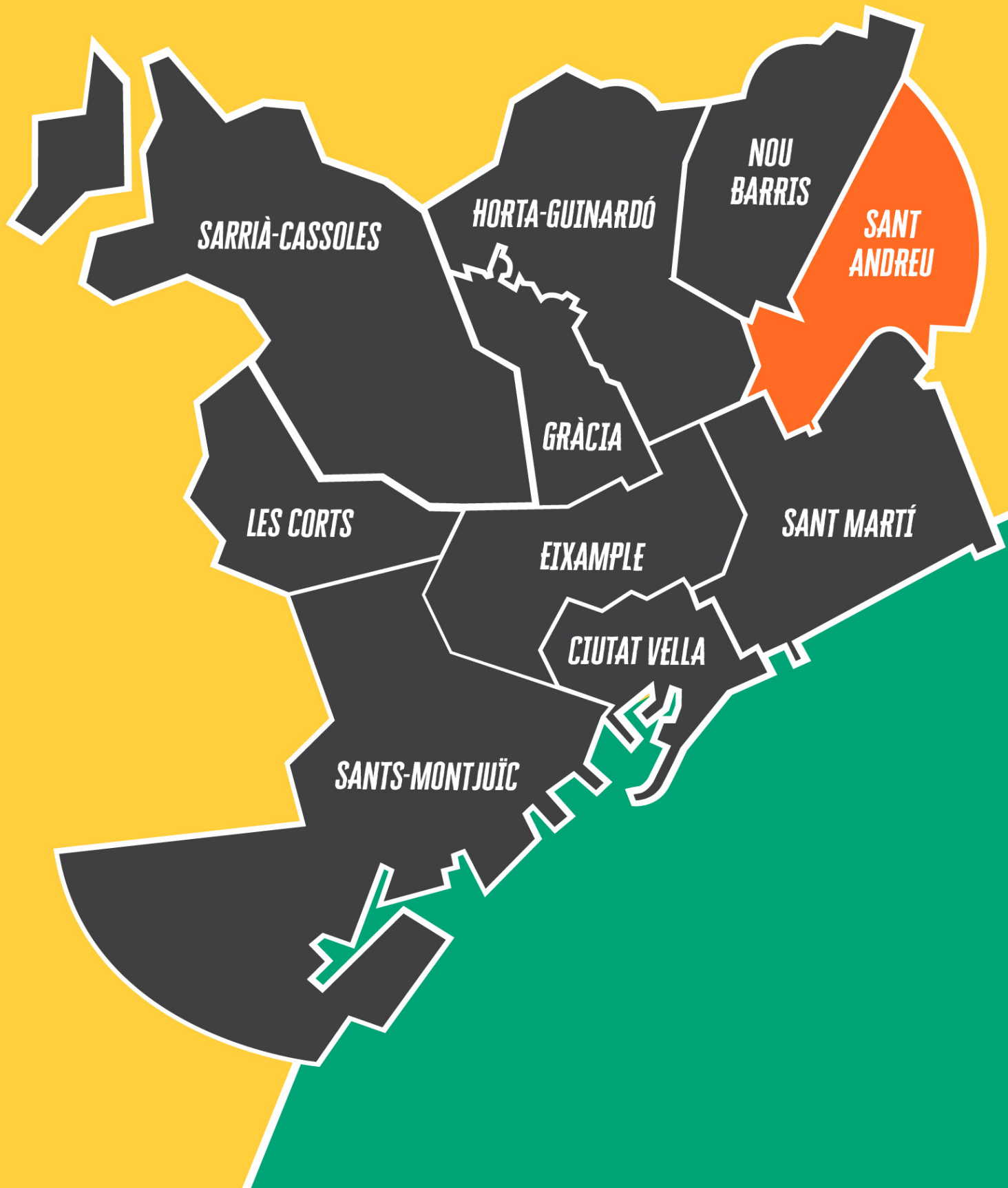
QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Al CJB, i en concret a l'àmbit de Territori, treballem en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès elaborar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

- 1 **Enfortir el teixit associatiu dels barris**, posant al centre a les persones que l'habiten i construint una ciutat des de la comunitat. Per això, són primordials polítiques que no desplacin dels barris a l'associacionisme juvenil, ja que la pressió turística i immobiliària i els processos de gentrificació generen dificultats en l'ús d'espai públic per part de les persones joves i les organitzacions juvenils.
- 2 **Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes juvenils autogestionats** amb una identitat i autonomia pròpies que inclouen una forta dimensió educativa i comunitària. Per tant, considerem que districte té la responsabilitat d'implicar a les persones joves en els processos de gestió d'equipaments juvenils si vol assolir una participació alta en la implicació de persones joves en processos que repercuteixen directament en l'entorn.
- 3 **Reformular els processos participatius i els espais de participació** tenint en compte la participació juvenil: repensar els espais de participació municipals i de districtes per tal d'engrescar a les organitzacions juvenils a participar i a entendre aquests processos com a útils, efectius, transparents i que responen a les voluntats i necessitats de l'associacionisme.
- 4 **Oferir espais on l'associacionisme pugui desenvolupar les seves activitats en condicions adequades**, organitzar-se autònomament i, si existeix necessitat i demanda, poder optar-ne a la gestió completa.
- 5 **Facilitar el desenvolupament d'activitats extraordinàries amb vocació pública a l'espai públic**: proporcionar recursos, acompanyament en la gestió dels permisos, promoure localitzacions centríques i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.
- 6 **Treballar els efectes de la intergeneracionalitat en les relacions entre l'associacionisme juvenil i districte**, ja que sovint es reproduïxen lògiques adultcentristes en aquestes pràctiques. Per això, creiem important generar espais de formació i presa de consciència sobre l'adultcentrisme per tal de transformar les relacions intergeneracionals cap a relacions més horitzontals i igualitàries. Orientar les polítiques públiques de joventut a tota la franja d'aquesta, entenent que els interessos i necessitats varien al llarg de la franja i fent especial èmfasi en les persones joves de 25 a 30 anys, sovint poc prioritzades.
- 7 **Garantir l'emancipació de les persones joves als seus barris**. És primordial poder garantir que les joves dels barris puguin permetre's emancipar-se al propi barri. El desplaçament de les joves a altres barris també té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i no juvenil.
- 8 **Orientar les polítiques públiques de joventut a tota la franja d'aquesta**, entenent que els interessos i necessitats varien al llarg de la franja i fent especial èmfasi en les persones joves de 25 a 30 anys, sovint poc prioritzades.

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per Associacions Juvenils (CRAJ), en col·laboració amb: Esplai La Tortuga, AEiG Gregal, AEiG Flor de Neu, Centre Juvenil Sant Andreu, AEiG Pau Casals, AE Jaume I, AEiG Sant Pius Xè, Esplai La Sagrera, La Sagrera Alternativa, Maletas Viejas, i Vaya Tela Trinitat.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA

Coordina:

Col·laboren:

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per Associacions Juvenils (CRAJ), en col·laboració amb: Esplai La Tortuga, AEIG Gregal, AEIG Flor de Neu, Centre Juvenil Sant Andreu, AEIG Pau Casals, AE Jaume I, AEIG Sant Pius Xè, Esplai La Sagrera, La Sagrera Alternativa, Maletas Viejas, i Vaya Tela Trinitat.